Malmö stad
Kommunstyrelsen

Datum
2026-10-26
Adress
Kalendegatan 1
Diarienummer
STK-2026-1073

Yttrande

Till
Klimat- och näringslivsdepartementet

Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet - Energiplanering i kommuner och regioner och en mer energieffektiv offentlig sektor
KN2026/01494

Sammanfattning
Malmö stad tillstyrker i huvudsak promemorians förslag. En tydligare och mer sammanhållen energiplanering kan bidra till en trygg energiförsörjning och stärka kommunernas förutsättningar att planera för framtida energibehov och energisystemets utveckling. För att de nya kraven ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt behöver kommunernas ansvar samtidigt stå i rimlig proportion till deras faktiska rådighet över energisystemet och tillgång till relevanta underlag.

Yttrande
4.1–4.3 Energiplaneringen
Malmö stad är positiv till en tydligare och mer sammanhållen energiplanering. Samtidigt behöver kommunernas ansvar tydliggöras i förhållande till faktisk rådighet över energisystemet. För att kunna fullgöra uppgiften krävs tillgång till relevanta data, metodstöd och samverkan med exempelvis nätägare och energiproducenter. Det behöver därför tydliggöras vilket underlag kommunerna kan förväntas få tillgång till och vilket ansvar statliga myndigheter och andra berörda aktörer har för att tillhandahålla relevant information, inklusive underlag för att beakta totalförsvarets behov av energiförsörjning i energiplaneringen.

Malmö stad anser att kravet på värme- och kylaplan är positivt och stärker klimatarbetet. För att arbetet ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt behövs dock tillräckliga resurser och samverkan mellan staden och berörda aktörer.

Malmö stad anser att det behövs ett förtydligande kring hur den nya energiplaneringen ska samordnas med kommunens befintliga planer och styrdokument, för att undvika överlappande processer och möjliggöra att energiplaneringen integreras i kommunens övriga strategiska planering.

4.5 Planering av energieffektiviseringsåtgärder i offentlig sektor
Malmö stad anser att energiplanen bör vara ett strategiskt och långsiktigt dokument. Kravet på att redovisa planerade energieffektiviseringsåtgärder bör därför kunna hanteras i en separat åtgärdsplan eller som en bilaga till energiplanen. Regelverket bör medge att sådana åtgärder uppdateras löpande när förutsättningarna förändras, utan att det medför krav på att den långsiktiga energiplanen revideras.

4.6 Berörda och allmänheten samt uppgiftsskyldighet
Malmö stad anser att det behöver tydliggöras vilka uppgifter kommunen kan förvänta sig att få tillgång till inom ramen för energiplaneringen och vilka aktörer som omfattas av uppgiftsskyldigheten. Det behöver även tydliggöras hur uppgiftsskyldigheten ska tillämpas när relevanta uppgifter omfattas av sekretess eller andra begränsningar i informationsdelningen. Uppgiftsskyldigheten bör även vara tydligt avgränsad och utformas proportionerligt i förhållande till kommunens behov av underlag för energiplaneringen. Detta är särskilt viktigt när kommunen förväntas inhämta uppgifter från externa aktörer för att få en samlad bild av energianvändning och framtida energibehov.

4.7 Minskad energianvändning i offentlig sektor
Malmö stad anser att förändringar i kommunernas befolkningsutveckling och verksamhet behöver beaktas när utvecklingen av energianvändningen i offentlig sektor bedöms. I en växande kommun som Malmö kan energianvändningen öka till följd av utbyggd offentlig service och ett växande lokalbestånd, även när energieffektiviseringsåtgärder genomförs. Det är därför viktigt att sådana förändringar beaktas vid uppföljningen av Sveriges mål om minskad energianvändning i offentlig sektor.

4.8 Föreläggande och överklagande
Malmö stad anser att Energimyndighetens roll och mandat enligt den föreslagna regleringen behöver tydliggöras. Det behöver framgå hur myndighetens uppföljning och föreläggandemöjligheter ska förhålla sig till kommunernas ansvar och självstyre samt vilka krav som kan ställas på kommunerna när efterfrågade uppgifter inte finns tillgängliga eller inte kan lämnas på grund av sekretess eller andra begränsningar i informationsdelningen.

4.9 Styrel
Malmö stad tillstyrker en tydlig kommunal roll i arbetet med att prioritera samhällsviktiga elanvändare, men anser att det föreslagna bemyndigandet i 11 § behöver avgränsas och förtydligas. Eftersom det närmare innehållet i kommunernas åtagande ska regleras genom föreskrifter är det i nuläget svårt att bedöma om åtagandet är proportionerligt i förhållande till den kommunala självstyrelsen. Det behöver framgå

vilka uppgifter kommunerna förväntas utföra, vilket underlag kommunen ska bidra med och vilka resurser som krävs. Det behöver även tydliggöras hur kommunen ska kunna få tillgång till relevanta uppgifter och hur sekretess- och dataskyddsfrågor ska hanteras. Regleringen bör samordnas med beredningen av SOU 2024:65 om kommuners och regioners grundläggande beredskap, så att kommunerna inte åläggs dubbla eller sinsemellan oförenliga skyldigheter på beredskapsområdet.

4.10 Offentlig sektor och byggnader

Malmö stad anser att regleringen av energieffektivisering i offentliga byggnader behöver ta hänsyn till byggnadens förutsättningar och verksamhetens behov. Möjligheten att använda och anpassa befintliga byggnader bör beaktas för att undvika åtgärder som sammantaget ger sämre klimat- och resurseffekter.

5 Energieffektivitet först

Malmö stad anser att principen om energieffektivitet först behöver tillämpas utifrån ett systemperspektiv. Vid bedömningen av olika alternativ bör hänsyn tas till exempelvis energi- och effektbehov, nätkapacitet, flexibilitet, lagring och restvärme samt klimat-, beredskaps- och samhällsekonomiska aspekter. Detta bör beaktas vid utformningen av de föreskrifter som reglerar hur olika alternativ ska bedömas.

6 Krav på energieffektivitetsprestanda i upphandling av vissa varor, tjänster och byggnader

Malmö stad anser att krav på energieffektivitet vid köp och hyra av byggnader och lokaler behöver utformas med hänsyn till kommunens lokalförsörjningsbehov, inklusive var den kommunala verksamheten behöver bedrivas och vilka krav verksamheten ställer på lokalerna. Regelverket bör utformas så att kraven på energiprestanda inte i onödan begränsar möjligheten att använda befintliga byggnader och lokaler som är ändamålsenliga för verksamheten och där fortsatt användning är lämplig ur ett klimat- och resursperspektiv.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Malmö stad anser att den föreslagna tiden för införandet av de nya reglerna behöver ses över. De utökade kraven på energiplaneringen innebär ett omfattande arbete för kommunerna. Tillräcklig tid behöver därför ges för att ta fram eller revidera energiplaner samt bygga upp nödvändiga arbetssätt, underlag och samverkansformer. Detta är särskilt viktigt eftersom flera av de nya kraven förutsätter föreskrifter, vägledning och metodstöd som ännu inte finns på plats.

8 Konsekvenser

Malmö stad anser att de ekonomiska och administrativa konsekvenserna av de nya uppgifterna behöver beaktas fullt ut. Promemorian innebär ett bredare grepp om kommunernas energiplanering, med utökade krav på bland annat planering,

kartläggning, uppföljning och samverkan. Detta innebär ett utökat planerings- och samordningsarbete för kommunerna, vars omfattning kan variera beroende på kommunens storlek och förutsättningar. Malmö stad anser därför att den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas fullt ut och att de kostnader som följer av de utökade kraven ska beaktas i den ekonomiska regleringen.

Malmö stad anser att den redovisade bedömningen av kommunernas administrativa kostnader behöver ses över mot bakgrund av det bredare uppdraget och de nya och utökade kraven som förslaget innebär jämfört med dagens regelverk. Det är samtidigt svårt att bedöma den administrativa bördan av de nya kraven innan föreskrifter, vägledning och metodstöd för de nya uppgifterna finns på plats. Malmö stad anser därför att konsekvensbedömningen behöver ta höjd för den osäkerhet som detta innebär.

Ordförande	Katrin Stjernfeldt Jammeh
Sekreterare	Nicklas Löfström